

DAGSORDEN PKT. 9

Hovedavtalene

Forslag og innstillinger

LOs 32. ordinære kongress, Oslo Kongressenter Folkets Hus, 11.-15. mai 2009

Forslagsnr: 9100

Fra: Fylkeskonferansen i Møre og Romsdal

Hovedavtalene

Hovedavtalene må styrkes med hensyn til rett til tjenestefri for alle medlemmer for å delta på kurs, konferanser, møter osv gjennom/arrangert av LO/forbund.

Begrunnelse:

I dag opplever vi at mange medlemmer, spesielt ungdom, ikke får fri fra jobb for å delta på kurs og konferanser. I dagens hovedavtaler er rett til fri begrenset til tillitsvalgte.

Forslagsnr: 9101

Fra: Norsk Treindustriarbeiderforbund (NTAF)

§ 6-8 Godtgjørelse.

§ 6-8 Godtgjørelse. 2. avsnitt tillegges: Eventuell reisetid utenfor ordinær arbeidstid til/fra ovennevnte møter godtgjøres med timelønn på samme måte.

Begrunnelse:

Vi opplever at reisetiden ikke blir en del av totaliteten og ikke blir betalt. NTAF finner dette svært urimelig, spesielt hvis møtene foregår tildels langt unna egen bedrift.

Forslagsnr: 9102

Fra: Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)

Arbeidsgiverbegrepet

Arbeidsgiverbegrepet må presiseres slik at de tillitsvalgte møter den reelle beslutningstaker.

Forslagsnr: 9103

Fra: Fylkeskonferansen i Sogn og Fjordane

Endring av uravstemningsprosedyrer

Når vi ser på den elendige oppslutningen i uravstemminga i hovedoppgjера i offentlig sektor bør det gjerast nokon sentrale grep for å auke oppslutninga. Uravstemming bør gjerast på arbeidsplassane og ikkje pr post. Vi er klar over at dette er eit forbundsanliggende men LO må kunne påverke.

Forslagsnr: 9104

Fra: Forbund for Ledelse og Teknikk (FLT)

Tilleggsavtale III

FLT foreslår at man gjør endringer i tilleggsavtale III i Hovedavtalen (Avtale om opplæring i verne- og miljøarbeid), slik at det fremkommer at også arbeidsledere omfattes av avtalen.

Begrunnelse:

Per i dag er det enighet om at arbeidsledere og annet nøkkelpersonell i likhet med medlemmer av AMU og verneombud må ha nødvendige kunnskaper for å kunne ivareta sine funksjoner i miljøarbeidet. Teksten i selve avtalen pkt 1 nevner imidlertid ikke direkte arbeidslederne og annet nøkkelpersonell. FLT anser dette som rent redaksjonelle endringer av avtalen, men vil fjerne tvil om hvilke grupper avtalen omfatter.

Forslagsnr: 9105

Fra: Forbund for Ledelse og Teknikk (FLT)

Fortrinnsrettreglene HA §10-4

FLT ber LO se på mulighetene for å utvide fortrinnsretsreglene i HA §10-4 til også å gjelde intern fortrinnsrett.

Begrunnelse:

Fortrinnsretsreglene forutsetter per i dag at den fortrinnsberettigede skal være oppsagt og ute av bedriften grunnet arbeidsmangel. Det må også foreligge ekstern utlysning av stilling før fortrinnsretten får anvendelse. FLT opplever at arbeidsledere og andre funksjonærer i større omorganiseringer/ nedbemanninger blir overflødige i sin stilling, men fortsetter i en annen stilling i bedriften, som for eksempel operatør. Funksjonæren kan dermed ikke rettslig kreve fortrinnsrett til ny funksjonærstilling vedkommende er skikket til verken etter Arbeidsmiljøloven eller Hovedavtalen.

Forslagsnr: 9106

Fra: Handel og Kontor i Norge (HK)

Tillitsvalgtes innsynsrett

Tillitsvalgtes innsynsrett må sikres gjennom bestemmelsene i Hovedavtalene, dette gjelder lønn, stillingsstørrelser samt ansettelsestidspunkt.

Begrunnelse:

Det er viktig å ha åpenhet rundt lønns- og ansettelsesforhold. Viser til likestillingsproblematikken, forholdet mellom heltid og deltid samt sosial dumping.

Forslagsnr: 9107

Fra: Handel og Kontor i Norge (HK)

Konsernbestemmelser

I alle konsern, konsernlignende og landsomfattende bedrifter skal det etableres samarbeidsutvalg av tillitsvalgte bestående av minst leder, nestleder og sekretær. Der det finnes flere organisasjoner skal dette samarbeidsutvalget sammensettes av minst den hovedtillitsvalgte fra hver organisasjon.

Konserntillitsvalgte eller tillitsvalgte i konsernlignende og landsomfattende bedrifter gis forhandlingsrett i saker av vesentlig betydning for arbeidstakere og deres arbeidsforhold. Tvister som oppstår i denne sammenheng søkes løst gjennom forhandlinger etter § 2-3.

For tillitsvalgte i denne sammenheng skal det inngås særskilt avtale om lønns- og arbeidsvilkår. Herunder, om nødvendig, tillitsvalgt på heltid.

Begrunnelse:

Konsernbestemmelsene vil gi tillitsvalgte i konsern, konsernlignende og landsomfattende bedrifter sterkere og bedre bestemmelser for å kunne øve innflytelse på overordnet nivå i bedriftene.

Forslagsnr: 9108

Fra: Fylkeskonferansen i Telemark

De tillitsvalgtes arbeidsforhold

Henvisning til:

Hovedavtalen LO-NHO § 6.6 – De tillitsvalgtes arbeidsforhold

Endring av tekst i hovedavtalens § 6.6 – De tillitsvalgtes arbeidsforhold. HA 6.6 -1)

Dagens tekst:

Hovedorganisasjonene er enige om at de tillitsvalgte skal få nødvendig tid til å utføre sine oppgaver i hht. hovedavtalen. Dersom en av partene ønsker det, skal det føres lokale forhandlinger om en avtale om tid som tillitsvalgt trenger for å utføre arbeid innenfor ordinær arbeidstid. Samlet tid avpasses etter arbeides omfang. Dersom partene ikke blir enige, behandles tvisten etter § 2.3

Forslag:

HA 6.6 -1) Foreslås endret til: Hovedorganisasjonene er enige om at de tillitsvalgte skal få nødvendig tid til å utføre sine oppgaver i hht. hovedavtalen innenfor ordinær arbeidstid. Om ikke annet er avtalt skal det settes av 2 dager pr. mnd. hvor tillitsvalgte har fast kontordag. Dersom en av partene ønsker det, skal det føres lokale forhandlinger om en avtale om

mer tid som tillitsvalgt trenger for å utføre arbeid innfor ordinær arbeidstid. Samlet tid avpasses etter arbeides omfang. Dersom partene ikke blir enige, behandles tvisten etter § 2.3

Begrunnelse:

Det blir stadig vanskeligere for tillitsvalgte å få utføre tillitsvalgtarbeid i arbeidstiden, og mange opplever at de må ”jobbe” ut over normalarbeidsdagen om de har utført tillitsvalgtsoppgaver, uten at det gis noen kompensasjon for dette. I tillegg er arbeidslivet svært forandret ved at arbeidstakere i samme bedrift er svært perifere for hverandre. Fra å ha daglig kontakt med sine medlemmer, er det blitt mer vanlig å knapt nok møte kollegaer i hverdagen. Vi mener at en styrking av § 6.6 vil styrke organisasjonen og gi tillitsvalgte muligheter for å takle rollen bedre.

Forslagsnr: 9109

Fra: Fylkeskonferansen i Telemark

Tjenestefri for tillitsvalgte

Henvisning til:

Hovedavtalen LO-NHO § 6.9 – Tjenestefri for tillitsvalgte

Endring av tekst i hovedavtalens § 6.9 – Tjenestefri for tillitsvalgte
HA 6.9-1)

Dagens tekst:

Tillitsvalgte på bedriften skal ikke nektes fri uten tvingene grunn, når de innkalles til møter og forhandlinger av sin organisasjon, skal delta i fagkurs, faglig opplysningsvirksomhet, i faglige delegasjoner, eller nyttes som foreleser/kursleder i organisasjonens faglige kurs for tillitsvalgte.

Forslag:

HA 6.9 -1) Foreslås endret til:

Tillitsvalgte på bedriften kan ikke nektes fri når de innkalles til møter og forhandlinger av sin organisasjon, skal delta i fagkurs, faglig opplysningsvirksomhet, i faglige delegasjoner, eller nyttes som foreleser/kursleder i organisasjonens faglige kurs for tillitsvalgte.

Begrunnelse:

Det blir stadig vanskeligere for tillitsvalgte å få fri av arbeidsgiver for å skolere seg innenfor arbeidsområdet som tillitsvalgt. Organisasjonenes kurs og skoleringsvirksomhet viser dette med tydelighet, da mange av fagbevegelsen sine kurs ikke blir gjennomført pga for få deltakere. Dette vil svekke LO og forbundene som organisasjoner, ved at tillitsvalgte ikke får delta i skoling som de MÅ ha som tillitsvalgt, for å kunne gjøre en best mulig jobb for sine medlemmer og for organisasjonen.

Forslagsnr: 9110

Fra: Fylkeskonferansen i Telemark

Arbeidsgivers representant

§6-3- Arbeidsgivers representant

Vi foreslår innskutt ny setning etter 1. punktum: Representanten skal ha mandat til å ta endelig beslutning i lokale saker.

Begrunnelse:

Tillitsvalgte ved mange virksomhetssteder, spesielt i større konsern, sliter med at beslutningsmyndighet også i lokale saker blir flyttet høyere opp i bedriftens organisasjon - ofte også på helt andre geografiske steder. De som sitter med beslutningsmyndighet er da ofte ledere som er så høyt oppe i hierarkiet (eller et annet sted) at de i ingen eller svært liten grad forholder seg til tillitsvalgte i det daglige. Dette forringer de tillitsvalgtes arbeidsforhold og påvirkningsmuligheter

Forslagsnr: 9111

Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Hovedavtalen LO – NHO

§ 2.2 Ny merknad:

Unntatt fra § 2.2 er ved forhandlinger om opprettelse av landsomfattende tariffavtale i en medlemsbedrift.

Begrunnelse:

Denne endringen er nødvendig slik at forbundene/medlemmene har et reelt kampvåpen for å få så gode tariffavtaler som mulig. I tillegg vil det være et middel for å bekjempe tariffhopping/dumping.

Forslagsnr: 9112

Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Hovedavtalen LO – NHO

§ 2.2 Nytt punkt:

Fredsplikten opphører hvis bedriften bryter lov og avtaleverket den er bundet av.

Forslagsnr: 9113
Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Hovedavtalen LO – NHO § 3

Det foreslås følgende tillegg i Hovedavtalens § 3-7, punkt 6: som minimum sikrer en videreføring av de sosiale og velferdsmessige rettighetene.

Begrunnelse:

Arbeidsgivere spekulerer i tariffhopping for å svekke arbeidstakernes opparbeidede rettigheter og kan føre til sosial dumping

Forslagsnr: 9114
Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Ved konflikt

Ved konflikt skal tilbakefallsregelen omfatte den landsomfattende sentrale tariffavtalen og i tillegg eventuelle lokale særavtaler som gjaldt før krav om forhandlinger ble satt fram.

Forslagsnr: 9115
Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Ved streik

LO utreder i forkant av hovedavtaleforhandlingene forslag til forhandlinger med NHO som tar sikte på å avtale utestenging av uorganiserte arbeidstakere i de tilfeller organisere tas ut i streik

Forslagsnr: 9116
Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Hovedavtalen LO – NHO

Endringer i Hovedavtalen LO – NHO. Nytt pkt 5 Tillitsvalgte rett til permisjon.

Nytt pkt § 5: Alle tillitsvalgt valgt etter hovedavtalen har rett på permisjon med lønn i minimum en uke pr. år for å delta på kurs for tillitsvalgte i regi av LO/forbund/fagforening.

Forslagsnr: 9117
Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Ved permittering

Rullerende permitteringer skal fortrinnsvis benyttes

Forslagsnr: 9118

Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Tillitsvalgte

Tillitsvalgte kan ikke på individuelt grunnlag ilegges bot på dette grunnlaget

Forslagsnr: 9119

Fra: Fylkeskonferansen i Nordland

Streikemulighet

LO skal fremme forslag til førstkommende hovedavtaleforhandling som gir streikemulighet når arbeidsgiver bryter hovedavtalen i avtaleperioden.

Forslagsnr: 9120

Fra: Fellesforbundet (FF)

Kap. VI - Arbeidsgivers og tillitsvalgtes rettigheter og plikter

Det fremmes følgende forslag under dette punktet:

LO vil i de kommende hovedavtaleforhandlingene legge vekt på å sikre tillitsvalgte bedre arbeidsvilkår slik at de gjøres bedre i stand til å skjøtte sine verv.

Forslagsnr: 9121

Fra: Fellesforbundet (FF)

Kap. XVI - Kompetanseutvikling

Det fremmes følgende forslag under dette punktet:

§ 16-4 endres slik:

Bedriften "skal" ha et system for dokumentasjon av den enkeltes erfaring, kurs og praksis relatert til arbeidsforholdet.

Forslagsnr: 9122

Fra: Fellesforbundet (FF)

Tilleggsavtale:

Avtale om europeiske samarbeidsutvalg eller tilsvarende samarbeidsformer. Det fremmes følgende forslag under dette punktet:

LO vil arbeide for at det utvikles globale samarbeidsformer etter mal av dagens ESU.

Forslagsnr: 9123

Fra: Fylkeskonferansen i Oppland

Tjenestefri for arbeidstakere

Det innføres tilsvarende rett til tjenestefri for arbeidstakere med tillitsverv i de andre Hovedavtalene, som den er nedfelt i Hovedavtalen for LO - NHO § 10.6.

Forslagsnr: 9124

Fra: Fylkeskonferansen i Buskerud

Dagsorden pkt 9 - hovedavtalene

Forslag til endringer i setninger: side 29, § 5-5, Tillitsvalgte med spesielle oppgaver.

Ord/setn. i () = foreslås fjernet

Ord/setn. i " " = foreslås tas med inn i teksten

(Blant de tillitsvalgte) "I bedrifter" kan velges tillitsvalgte med spesielle oppgaver, for eksempel studie/opplæringstillitsvalg, sosialtillitsvalgt, ungdomstillitsvalg, "datatillitsvalgt" og likestillingsvalgt, jf. 10 - 11 og kap. XVI. (Dette skal ikke medføre at antall tillitsvalgte økes.) Dersom det velges særskilt sosialtillitsvalgt, skal denne bistå de ansatte i saker av sosial karakter som har tilknytting til forhold på bedriften. Før opplæringstiltak settes i gang, skal studietillitsvalgte tas med på råd. "Tillitsvalgte med spesielle oppgaver er i likhet med de øvrige tillitsvalgte valgt etter HA, og er beskyttet av denne. "

Begrunnelse:

Vi mener at alle tillitsvalgte skal ha lik beskyttelse av loven.

Forslagsnr: 9125

Fra: LO i Oslo

Tillitsvalgtes rett til innsyn i lønnsforhold

Hovedavtalene må få inn bestemmelser som sikrer de lokale tillitsvalgtes rett til innsyn i lønnsforholdene for alle arbeidstakere innenfor sitt overenskomstområde i bedriften.

Forslagsnr: 9126

Fra: LO i Oslo

§ 8 - 1 Permittering - rullerende permitteringer

Det foreslås følgende tillegg i Hovedavtalens § 8 - 1, punkt 4: Hovedav-

talen styrkes vedrørende permitteringsbestemmelser slik at rullerende permitteringer blir hovedregelen.

Begrunnelse:

Normalt er det feil å bruke oppsigelse framfor permittering fordi det betyr redusert egenbemanning i bedriftene og økt ledighet, spesielt i nedgangstider. Samtidig kan eksistensen av hjørnesteinsbedrifter trues. Lettere adgang til rullerende permitteringer er et solidarisk virkemiddel og det anses som sosialt urettferdig at man i tillegg til å være uten jobb også skal straffes ved ikke å få ledighetstrygd fra dag en.

Forslagsnr: 9127

Fra: LO i Oslo

Streikerett om tariffområde

Det foreslås streikerett på spørsmål om hvilken tariffavtale som skal gjelde, ingen ensidig rett til krav om nemndsbehandling.

Begrunnelse:

Dette for å motvirke tariffhopping/tariffdumping.

Forslagsnr: 9128

Fra: LO i Oslo

§ 3-1, 3 Kollektive oppsigelser

På lik linje med at bedrifter med direkteavtaler tas ut i streik forplikter også arbeidsgiverne å utestenge uorganiserte arbeidstakere i bedrifter bundet av tariffavtalen. Uorganiserte permitteres fra samme dag som de fagorganiserte går ut i konflikt.

Begrunnelse:

Nåværende § 3-1.3. tar sikte på å likebehandle uorganiserte bedrifter bundet av NHOs tariffavtaler med NHOs medlemsbedrifter ved en konflikt. Hensikten er å forhindre at bedrifter bundet av samme overenskomst, men uten medlemskap i NHO, kan få konkurransemessige fordeler. LO er derfor forpliket til å varsle og gjennomføre plassoppsigelse og plassfratreten for bedrifter som ikke er tilsluttet NHO. Uorganiserte arbeidstakere i tariffbundet bedrifter har samme fordeler som organiserte. På samme måte som bedrifter uten medlemskap i NHO blir rammet gjennom plassfratrede, ønsker vi en at uorganiserte arbeidstakere utestenges ved konflikt.

Forslagsnr: 9129
Fra: LO i Oslo

De tillitsvalgtes arbeidsvilkår

§ 6-6 Nødvendig tid og utstyr: HA § 6-6 Tillitsvalgte skal ha rett til nødvendig tid og utstyr for å kunne løse sitt verv. Foruten telefon, kontorplass og låsbart skap skal det stilles til disposisjon annet nødvendig utstyr i tråd med den teknologiske utviklingen (i dag for eksempel internett). De tillitsvalgte skal minimum ha til disposisjon tilsvarende utstyr som andre kontorarbeidsplasser i virksomheten benytter (telefon, PC). For arbeidsplasser som ikke er stasjonære forutsettes det disposisjon av mobiltelefon. Benyttes informasjons- og kommunikasjonsteknologi forutsettes det at de tillitsvalgte har slikt utstyr på sitt arbeidsrom/arbeidsplass. § 6-6-2: I bedrifter med mer enn 200 ansatte skal det minst gis tilsvarende en hel stilling med full lønn dekket av bedriften til tillitsvalgtarbeid. Videre gis til sammen en hel stilling til tillitsvalgtarbeid pr. hver 200 ansatte utover de første 200. § 6-9 Tjenestefri for tillitsvalgte. Det foreslås følgende tillegg i Hovedavtalens § 6-9, punkt 1: "med lønn" tas inn i eksisterende setning slik: Tillitsvalgte på bedriften skal ikke nektes tjenestefri med lønn uten tvingende grunn når det innkalles til møter og forhandlinger av sin organisasjon, skal delta i fagkurs, faglig opplysningsvirksomhet, i faglige delegasjoner, eller nyttes som foreleser/kursleder i organisasjonens faglige kurs for tillitsvalgte.

Begrunnelse:

Begrepet nødvendig tid har alltid vært gjenstand for stor uenighet mellom partene. Mange tillitsvalgte bruker i dag mye av sin fritid for å gjøre tillitsvalgtarbeid. For å gjøre arbeidsforholdene for de tillitsvalgte bedre er det derfor nødvendig å få en mer konkret bestemmelse.

Forslagsnr: 9130
Fra: LO i Oslo

§ 2-2. Fredsplikten

Hvor det er tariffavtale må arbeidsstans eller annen arbeidskamp ikke finne sted, med mindre det skjer gjentatte brudd på avtaleverket. Fredsplikten gjenopprettes når forhandlingsmøte mellom organisasjonene eller mellom organisasjon og bedrift er avholdt. Frist for forhandlingsmøte reguleres etter § 2-3 pkt. 5.

Forslagsnr: 9131
Fra: LO i Oslo

Hovedavtalen må styrkes ut fra et konsern- og franchiseperspektiv
Vi foreslår at LO etablerer en gruppe som utarbeider konkrete tiltak for å

styrke arbeidet i virksomheter med en annen enn tradisjonell organisering som konsern og kjeder som drives etter franchisemodell.

LO må styrke sitt arbeid rettet mot konsern og franchise og Hovedavtalen må i større grad tilpasses ulike organisasjonsstrukturer. Vi foreslår at LO nedsetter en gruppe som utreder og konkretiserer forslag som kan styrke faglige rettigheter og faglig arbeid innen konsern, franchise og andre tradisjonelle virksomhetsstrukturer. I denne gruppen bør det delta representanter for forbund som er mye berørt av konsern og franchise og tillitsvalgte i denne type virksomheter. Gruppen må se på lov- og avtaleverket, men også hvordan vi i LO og forbundene kan organisere oss best mulig for å styrke tillitsvalgtarbeidet i slike virksomheter.

Utvikling av franchisedrift representerer en uønsket utvikling av norsk arbeidsliv som innebærer at ansvar og makt over viktige saker som om er av interesse for arbeidstakerne blir flyttet fra den formelle arbeidsgiveren, franchisetakeren, og over til den reelle arbeidsgiveren - franchisegiveren. Dette resulterer i at de ansatte eller deres tillitsvalgt mister innflytelse over egne lønns- og arbeidsvilkår. Denne form for forretningsvirksomhet representerer en individualisering av lønns- og arbeidsvilkår som er strid med den nordiske modellen for kollektive forhandlinger.

Hovedavtalen må styrkes ut fra et konsern- og franchiseperspektiv.

- Viktigheten av å legge tilrette for faglig arbeid i konsern og franchise må inn i § 9-1

Målsetting

- Endre paragrafene i Hovedavtalen der rettighetene bare gis i forhold til "bedrift".

F. eks endre § 9-7 til "Bedriftens og konsernets regnskap skal forelegges..."

- Konsern må finansiere og legge til rette for at tillitsvalgte i konsern etter behov kan ha møter uavhengig av ledelsen

- Det må gis rettighet til å velge særskilt konserntillitsvalgt uavhengig av antall ansatte i konsernet, § 14-3.

- Lokale tillitsvalgte må få rett til bistand fra konserntillitsvalgte

- Det må kunne velges konserntillitsvalgt på alle beslutningsnivåer i konsernet, f. eks i divisjoner

- Ledelsen i norske datterselskaper eller filialer av utenlandske konsern må ha fullt ansvar for informasjon og drøftinger i Norge. De må til enhver tid ha ansvaret for å skaffe nødvendig informasjon i tide for å oppfylle Hovedavtalens bestemmelser om informasjon og drøftinger.

- tillitsvalgte sikres forhandlings- og drøftingsrett ovenfor franchisegiveren så vel som franchisetakeren

Begrunnelse:

Bedriftsstrukturen og eierforholdene i næringslivet har endret seg mye,

og er under stadig utvikling. Konsernene blir flere, større og mer internasjonale og bruken av franchisesystemet øker. Eierforholdene er mer sammensatt og uoversiktlig enn tidligere, bl.a. annet gjennom oppkjøp fra forskjellige fond. Måten konsernene og franchisevirksomheter organiserer seg på er med på å uthule bedriftsdemokratiordningen og utenlandske eiere og ledere omgår informasjons- og drøftingsplikten.

Forslagsnr: 9132

Fra: LO i Oslo

§ 9.3 Drøftelser om bedriftens ordinære drift

Partene understreker betydningen av at innleie av arbeidskraft, utsetting av arbeid og entrepriselignende ordninger praktiseres innenfor rammen av lov og avtaleverk. Det forutsettes avtale med tillitsvalgt og at vilkår dokumenteres.

Nye bestemmelser om innleie av arbeidskraft

1. innleie fra ordinære virksomheter må forutsette at bedriften er bundet av tariffavtale
2. innleie fra vikarbyrå forutsettes at den innleide kun erstatter navngitte personer i innleiebedriften.
3. innleide arbeidstakere sikres like lønns og arbeidsvilkår uansett ansettelsesforhold
4. tillitsvalgte skal ha fullt innsyn og tilgang på opplysninger om lønns- og arbeidsvilkår hos underentreprenør / utleiebedrift.
5. tvister om inn- og utleie søkes løst gjennom partenes organisasjoner
6. organisasjonene har adgang til å iverksette boikottaksjoner mot utleier ved sosial dumping

Begrunnelse:

I arbeidet mot sosial dumping må regelverket for inn- og utleie av arbeidskraft innskjerpes. Det forutsettes avtale med tillitsvalgt og at lønns- og arbeidsvilkår for bestemmelse av innleie dokumenteres. Allmenngjøring av tariffavtaler må vurderes fortløpende og boikottaksjoner må kunne iverksettes raskt når sosial dumping oppdages. De tillitsvalgte må sikres innsyn i lønns- og arbeidsvilkår slik at dette kan kontrolleres og dokumenteres.

Hovedentreprenør, eller den som har kontrakt med byggherren, må gjøres ansvarlig for at underentreprenører betaler skatter og avgifter og følger gjeldende lov- og regelverk. Byggherrens ansvar for å sikre lovlige forhold på bygg- og anleggsplass innskjerpes. Ved inn- og utleie av arbeidskraft må det forutsettes at det inngås avtale med tillitsvalgte.

Forslagsnr: 9133

Fra: LO i Oslo

Aksjonsrett ved hovedavtaleforhandlingene

LO må i tariffoppgjør stille krav om aksjonsrett ved Hovedavtaleforhandlingene.

Begrunnelse:

Dagens Hovedavtale forhandles etter prinsippet om enstemmighet. Dette har ført til at både forståelsen og etterlevelsen av avtalen er svekket, samtidig som det nærmest er håpløst å gjennomføre viktige forbedringer.

Forslagsnr: 9134

Fra: IndustriEnergi (IE)

§ 6-3 Arbeidsgivers representant

Arbeidsgiver skal daglig ha en ansvarlig representant tilstede som de tillitsvalgte kan henvende seg til. Arbeidsgiveren skal gi arbeidsutvalget skriftlig melding om valget på representanten og dennes stedfortreder. Kan ikke representanten ta stilling umiddelbart til henvendelsen, men vil foretas nærmere undersøkelser, skal det gis svar uten ugrunnet opphold.

Vi foreslår innskutt ny setning etter 1. punktum: Representanten skal ha mandat til å ta endelig beslutning i lokale saker.

Begrunnelse:

Tillitsvalgte ved mange virksomhetssteder, spesielt i større konsern, sliter med at beslutningsmyndighet også i lokale saker blir flyttet høyere opp i bedriftens organisasjon - ofte også på helt andre geografiske steder. De som sitter med beslutningsmyndighet er da ofte ledere som er så høyt oppe i hierarkiet (eller et annet sted) at de i ingen eller svært liten grad forholder seg til tillitsvalgte i det daglige. Dette forringer de tillitsvalgtes arbeidsforhold og påvirkningsmuligheter.

Forslagsnr: 9135

Fra: Fylkeskonferansen i Hedmark

Regionale verneombud

a) Mandatet til en utvidet ordning med regionale verneombud og tiltak mot sosial dumping, bør innholdsmessig utvides til også å omfatte særlig tilsyn med varsling(etikk), svart arbeid og spørsmål knyttet arbeidsinnvandring og disse vilkår.

Det er blitt mer vanlig at arbeidsgivere/byråer som driver med inn- og utleie av arbeidskraft krever taushetserklæring i arbeidskontrakter, og hvor arbeidstakeren blir pålagt å kun snakke positivt om arbeidsgiver og virksomheten. I motsatt fall kan de bli stilt personlig økonomisk ansvarlig.

b) Det er positivt at ordningen, jf. regjeringens forslag, utvides til å omfatte renholdsbransjen generelt og hotell- og restaurantbransjen. Men her bør man vurdere å utvide ordningen ytterligere til også omfatte handelsvirksomheten og transport (eksempelvis taxi/varetaxiordninger).

Det er grunnlag for en påstand om at tilsvarende problemer som er knyttet til renholds- og hotell og restaurantbransjen, også er gjeldende for handels- og transportbransjen.

c) Når man utvider ordningen med regionale verneombud, og hvor nye bransjer/forenings- og tariffområder involveres, er det viktig at man får en fremtidig ensartet organisering av de regionale verneombudene.

Man bør sågar vurdere å etablere et eget styre for de regionale verneombudene - ikke bare et fondsstyre, jf forskrift 404, jf dagens ordning.

Poenget er at det bør unngås å etablere ulike typer ordninger med regionale verneombud, både organisatorisk og

Om man utvider ordningen som forelått (varsling/svart arbeid/spørsmål knyttet til arbeidsinnvandring), bør det vurderes om ikke staten bør inn med hel- eller delfinansiering av de regionale verneombudene, da dette i aller høyeste grad er i samfunnets interesse.

Begrunnelse:

Med ovennevnte forslag, legges til grunn at de regionale verneombudenes arbeidsområde utvides til å gjelde nye oppgaver, nye tariffområder, og bransjer som kan stå uten tariffavtaler, og/eller organisatoriske tilknytninger. Det er fylkeskonferansens oppfatning at tilsynsmyndigheten forsterkes og utvides i forhold til ovennevnte.

Innen LO er det Fagforbundet, Norsk Jernbaneforbund og Norsk Transportarbeiderforbund som organiserer innenfor transportsektoren, og Handel- og Kontor organiserer for det meste innenfor handelsbransjen

Forslagsnr: 9136

Fra: IndustriEnergi (IE)

Endring i Hovedavtalen § 9-7

I tredje strekpunkt inntas følgende formulering: herunder detaljerte lønnsoversikter, dog ikke i strid med Datatilsynets regler.

Avsnittet endres da til:

De tillitsvalgte skal videre gis innsyn i forhold som vedrører bedriftens økonomiske situasjon, herunder detaljerte lønnsoversikter, dog ikke i strid med Datatilsynets regler, i den grad de tillitsvalgte har bruk for slik informasjon for å ivareta medlemmenes interesser, jf. §§ 9-3 første strekpunkt, 9-4 og 9-5.

Begrunnelse:

Innsyn i lønnsvilkår er i dag ivaretatt gjennom tariffavtaler når det gjelder medlemmer som følger tariffavtalen. I flere bedrifter viser det seg vanskelig å få oversikter som viser lønnsutviklingen og lønnsvilkårene til den enkelte i bedriften. Videre er det i mange situasjoner viktig for fagforeningene å få innsyn i den totale lønnsdannelsen i bedriften. Slik innsyn blir i mange tilfeller ikke imøtekommet fra bedriftens side. Datatilsynet har også utalt seg i saken og hevder at slikt innsyn kan kun gis ved samtykke fra den enkelte.

Forslaget går ut på at det helt klart fremgår av Hovedavtalen at slikt innsyn skal gis.

Forslagsnr: 9137

Fra: El & IT forbundet (El & IT)

Hovedavtalen LO/NHO nytt pkt § 3-7, pkt 6

som minimum sikrer en videreføring av de sosiale og velferdsmessige rettighetene.

Begrunnelse:

Arbeidsgivere spekulerer i tariffhopping for å svekke arbeidstakernes opparbeidede rettigheter og kan føre til sosial dumping.

Forslagsnr: 9138
Fra: El & IT forbundet (El & IT)

Hovedavtalen LO/NHO § 5
Foreslår nytt pkt i § 5:

Alle tillitsvalgt valgt etter hovedavtalen har rett på permisjon med lønn i minimum en uke per år for å delta på kurs for tillitsvalgte i regi av LO/ forbund/fagforening.

Forslagsnr: 9139
Fra: El & IT forbundet (El & IT)

Hovedavtalen LO/NHO § 9.19.2
Siste setning strykes.

Forslagsnr: 9140
Fra: El & IT forbundet (El & IT)

Aksjonsmuligheter ved lokale forhandlinger
Det må være aksjonsmuligheter knyttet til lokale forhandlinger.

§ 2.2 endres til:
Hvor det er tariffavtale og særavtaler som følger av denne, må arbeidsstans eller annen arbeidskamp ikke finne sted.

Forslagsnr: 9141
Fra: El & IT forbundet (El & IT)

Plassfratredelse i bedrifter som ikke er medlemmer i en hovedorganisasjon
Bestemmelsen i Hovedavtalen om at det skal trekkes like mange (forholdsmessig) ut i streik i bedrifter med direkteavtale som i bedrifter tilsluttet en hovedorganisasjon, må opphøre.

Forslagsnr: 9142
Fra: El & IT forbundet (El & IT)

HA § 3-7 Ny tariffavtale i tariffperioden - fjernes
Følgende avsnitt fjernes fra paragrafen:
Det er et vilkår at LO/forbundet organiserer minst ti prosent av arbeidstakerne i bedriften innenfor tariffområdet. I bedrifter med færre enn 25 ansatte gjelder ikke ovenstående regler, men vil som hovedregel følges.
Som en konsekvens må også siste avsnitt i pkt. 2 fjernes.

Begrunnelse:

Norge er det eneste landet i Norden som har disse bestemmelsene. Den er begrensende og må derfor fjernes.

Forslagsnr: 9143**Fra:** El & IT forbundet (El & IT)**HA § 16-2 Etter- og videreutdanning - permisjon**

Arbeidstakere gis rett til permisjon med lønn for etter- og videreutdanning i to uker per kalenderår.

Forslagsnr: 9144**Fra:** El & IT forbundet (El & IT)**HA § 6-6.2 Kontor for tillitsvalgte**

Tillitsvalgte skal i alle fall ha rett til låsbart kontor og adgang til telefon og datamaskin med tilgang til internett, videre adgang til telefaks/dokument-skanner etter nærmere avtale når bedriften har dette.

Begrunnelse:

Flere bedrifter har i dag lokaler med åpne landskap. Tillitsvalgte er pålagt taushetsplikt i mange saker, behandler mange sensitive opplysninger som ikke skal komme på avveie og har derfor behov for å arbeide uforstyrret. Mer og mer informasjon og kommunikasjon foregår elektronisk og derfor har tillitsvalgte behov for moderne hjelpemidler.

Forslagsnr: 9145**Fra:** El & IT forbundet (El & IT)**Nytt avsnitt i § 9-7**

Ved bruk av lønssystemer hvor de tillitsvalgte har behov for innsyn i den enkeltes lønnsinnplassering for å ivareta tariffavtalens bestemmelser, skal de gis slikt innsyn for alle ansatte innen tariffområdet.

Forslagsnr: 9146**Fra:** El & IT forbundet (El & IT)**Ny § 14-5 Globale avtaler**

Hovedorganisasjonene forventer at norske bedrifter som engasjerer seg i utlandet følger OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Inngåelse av globale avtaler med forbundenens internasjonale organisasjoner kan bidra til å høyne standarder i arbeidslivet i vertslandet dersom de er lite utviklet.

Forslagsnr: 9147
Fra: El & IT forbundet (El & IT)

Hovedavtalen LO/NHO § 3.7.5

Siste avsnitt endres til:

Dersom bedriften er bundet av annen tariffavtale ved innmeldelse i NHO, gjelder denne videre inntil det er enighet om annen avtale. Ved tvist om valg av avtale gjelder Arbeidstvistlovens bestemmelser.

Forslagsnr: 9148
Fra: El & IT forbundet (El & IT)

Hovedavtalen LO/NHO § 8.1

Ny setning i § 8.1: Rullerende permittering skal benyttes dersom dette er praktisk mulig.

Forslagsnr: 9149
Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 6-6 De tillitsvalgtes arbeidsforhold

Pkt.1Tillegg til 1. Avsnitt:

”Det skal avtales nødvendig tid tilsvarende minst et tillitsvalgtårsverk pr. 300 ansatte innenfor hvert overenskomstområde.”

Begrunnelse:

Det er ved gjentagende tilfeller at det blir diskusjon om hvor mye tid som skal nyttes. Endres denne vil en unngå tvister/diskusjon. Videre er det i mange av de sektorene hvor fagbevegelsen står svakest; og behovet er størst, en møter problemer med å ordne gode arbeidsvilkår for tillitsvalgte.

Denne paragrafen bør være LOs aller viktigste fokus ved forhandlingene og en må være villig til å sette hardt mot hardt ved eventuell uenighet. Skal en komme videre innen serviceindustrien er dette alfa og omega.

Vi har ved flere anledninger tidligere sendt inn forslag på dette, men opplever at LO ikke har tatt dette alvorlig. En sitter igjen med et inntrykk av at Hovedavtaleforhandlingene ikke er reelle forhandlinger og at en ikke ønsker å sette makt bak kravet. Dette må forhandlingsdelegasjonen ta en ordentlig diskusjon på.

Forslagsnr: 9150
Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 5-9 Valgregler.
Protokolltilførsel strykes.

Ny siste setning:
Arbeidstakere som er eller har sagt opp kan ikke velges.

Forslagsnr: 9151
Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 6-6 De tillitsvalgtes arbeidsforhold
pkt. 2, 2. avsnitt
Teksten "PC med egen e-postadresse" tilføyes etter "telefaks".

Ny tekst vil bli:
Tillitsvalgte skal i alle fall ha rett til låsbart skap og adgang til telefon, videre adgang til telefaks og PC med egen e-postadresse etter nærmere avtale når bedriften har dette.

Forslagsnr: 9152
Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 6-7 Møter i arbeidstiden pkt 2 - 1
pkt. 2 Medlemsmøter 1. avsnitt
Teksten "såfremt dette ikke medfører vesentlige driftsmessige ulemper" strykes.

Ny tekst vil bli:
Medlemsmøter for valg av tillitsvalgte og avstemning over tarifforslag kan holdes i arbeidstiden uten trekk i lønn.

Forslagsnr: 9153
Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 6-7 Møter i arbeidstiden pkt 2 - 3
Punkt 2 Medlemsmøter 3. avsnitt
Teksten "i forståelse med" strykes.
Ny setning "Arbeidsgiver må varsles senest en uke før medlemsmøtet skal holdes" tilføyes.

Ny tekst vil bli:

Dersom virksomhetens driftstid strekker seg ut over 8 timer, kan medlemsmøte holdes i arbeidstiden uten trekk i lønn. Arbeidsgiver må varsles senest en uke før medlemsmøtet skal holdes.

Forslagsnr: 9154

Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 6-9 Tjenestefri for tillitsvalgte

Fjern "tvingende grunn".

Ny tekst vil bli:

"Tillitsvalgte på bedriften skal ikke nektes tjenestefri når de innkalles () "

Begrunnelse:

Tillitsvalgte blir nektet tjenestefri av bedriften. Bedriften påstår at de(n) tillitsvalgte ikke kan få tjenestefri noen timer da bedriften ikke kan skaffe vikarer (servicebransjen).

Forslagsnr: 9155

Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 9-15 Ansettelse mv.

Tredje avsnitt: Stryk "hvert kvartal".

Ny tekst vil bli:

"På anmodning skal de tillitsvalgte få utlevert en liste over ansatte ()"

Forslagsnr: 9156

Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 3-2 Lærlingers og lærekandidaters stilling

pkt. 2, 1. avsnitt, ny siste setning:

I permitteringstiden skal lærlingene opprettholde sin lærlinglønn.

Forslagsnr: 9157

Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 13-1 Opprettelse

Bedrifter med mer enn 200 ansatte og selvstendige avdelinger under egen ledelse med myndighet til å treffe avgjørelse i spørsmål vedrørende avdelingen, bør opprette avdelingsutvalg.

Forslag:
Endres til 100

Forslagsnr: 9158
Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 11-3 Trekk av fagforeningskontingent

6. avsnitt.

Ordet ”bør” erstattes med ”skal”.

Ny tekst vil bli:

Meldinger hvor følgende skal være med:

- tilmeldt i perioden
- sluttet i perioden
- til eller fra førstegangstjeneste/siviltjeneste
- eventuelle andre meldinger tariffpartene er enige om
- brutto lønn
- trukket hittil
- overgang til uføretrygd, alderspensjon eller AFP

Forslagsnr: 9159
Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 1-2 Virkeområde

Hovedavtalens del B gjøres gjeldende for alle. Se innledning til del B. Konsernbestemmelser, informasjonsmøter. Ta med litt om organisasjonsstruktur servicebransjen.

Begrunnelse:

Samarbeidet mellom de ansatte, deres representanter og ledelsen i den enkelte bedrift er langt fra en solskinnshistorie i servicebransjen. Dette er store grupperinger som absolutt ville dratt nytte av innføring av hovedavtalens del B. Det kan ikke være slik at de arbeidsgruppene som er svakest stilte skal unnlates fra en så viktig del av hovedavtalen. For øvrig bør en slik avtale gjelde alle ettersom dette kun går på bedre samarbeidsformer noe som både arbeidsgiver og arbeidstager organisasjonene fronter offensivt.

Forslagsnr: 9160

Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 4 Særavtaler

Ved skriftlig uenighet om særavtaler skal den være gyldig frem til eventuell tvist er ferdigbehandlet av forhandlingspartene. Tillegg etter siste avsnitt i paragrafen.

Begrunnelse:

Det ville være urimelig hvis en særavtale som ble tvistet ikke skulle føres videre inntil saken er løst. Der finnes eksempler der tillitsvalgt er satt ned fra fulltidsstilling i henhold til særavtale til et ubetydelig timeantall i henhold til fastlagt avtale. En arbeidstager kan ha hatt kronetillegg på 10 kroner per time i 5 år. På åtte dager kan det forsvinne?

Forslagsnr: 9161

Fra: Norsk Arbeidsmannsforbund (NAF)

HA § 5-1-3

Arbeidslivet i Norge har endret seg betraktelig fra industri til mer servicerettet næring. Her har vi mange og store bedrifter som har mange mindre arbeidsplasser. Derfor foreslår vi at det i hele Hovedavtalens område skal velges plasstillitsvalgte på lik linje med bygg/anlegg, offshore osv.

Innstilling til forslag nr 9100, 9101, 9102, 9103, 9104, 9105, 9106, 9107, 9108, 9109, 9110, 9111, 9112, 9113, 9114, 9115, 9116, 9117, 9118, 9119, 9120, 9121, 9122, 9123, 9124, 9125, 9126, 9127, 9128, 9129, 9130, 9131, 9132, 9133, 9134, 9135, 9136, 9137, 9138, 9139, 9140, 9141, 9142, 9143, 9144, 9145, 9146, 9147, 9148, 9149, 9150, 9151, 9152, 9153, 9154, 9155, 9156, 9157, 9158, 9159, 9160 og 9161:

Forslagene oversendes LO-sekretariatet for vurdering ved utforming av krav til revisjon av hovedavtalene.